

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 ft.-kr.
Fél évre 5 —
Negyed évre 3 —
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény főszerkesztőnek, szerkesztőségnek, vagy a kiadóknak küldendő.

Előfizetési helyben
TELEGDI K. LAJOS és társai
CSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:
Nagy hirdetés heti sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű és több soros
hirdetés alk. szerinti a leg-
olcsóbb árért. vételnek tel.
Helyi hirdetés különbeárlás-
díjért 30 kr.

„Nyitár”-ben megjelenő közle-
mény minden péld. sora 20 kr.
Hirdetéseket felvételnek a kiadó-
hivatalban, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHER
MAN H. kősz. terjedelmében is.
Név nélkül vagy hirtelenre küldött
bármilyen hirdetésnek nem vétel-
nek figyelembe.

Kéziratok vissza nem
adatok.

Gyanus-előjelek.

(K.) Az a híres orosz-porosz szövetség, a politikai és anarchista bűnösök kölcsönös kiadásának pactuma, érdemes a bővebb megfontolásra. Kiváltképpen érdekes a negyedik pont, a mely hangzik — »Mind a más esetben, midőn oly bűntények miatt kívánják a kiszolgáltatást, melyek fennebb nincsenek felsorolva» — Hát ki az, ki-kily tág értelmű pactumra vonatkozó tényeket kvalifikálni tudna! Avagy meg fordítva, melyik azon despotikus állam, a melynek kormányja ki nem tudná a pactum ezen széles értelmét bár mely kártya czivodása is reája alkalmazni?

No de kellett III. Sándor czárnak is kedvezni, és a köpeny alatt valamit mutatni, azt is, hogy »habár politikai jellegűek annak indító okai, a z é r t l e g k e v é s b é s e m k é p e z h e t o k o t a k i s z o l g á l t a t á s m e g g á t l á s á r a!» — Hát mi akar ebből egyéb külső, mint ama bizonyos szentszövetség?

De hogy azzá váljék, hát kell még egy harmadik szövetségest fogni! No hát erre jó lesz az a mindenre annyira kész Ausztria-Magyarország. Ez tehát azon ok, melyért Tisza Kálmán és Pauter magyar minisztereknek fel kellett mennök Bécsbe. Ennyi most már világos előttünk.

És lépén ebből kifolyólag jó eleve intjük Magyarországnak képviselő testületét arra, hogy ha majd ide vonatkozó törvényjavaslat fog a ház asztalára letétni, (a mely bizonyára még a főrendiház reformját is meg fogja előzni) akkor nem szeretné a nemzet pirulva olvasni azt, hogy 444 képviselő közül igen-nel szavazott annyit nemmel pedig ennyi és távol volt 290! — Mert ezen ember irtó szövetséghez való hozzájárulásának lenne a leghangosabb bizonyítéka annak, hogy a magyar országgyűlés tagjai, csakis önmagukról gondoskodnak! Valóban pirulva nézné a nemzet azt, hogy mily könyvemlően engedik a képviselők a hazánknak egyetlen nemzeti közéleti intézményét a despotikus önkényes jármába törni, hogy ezen az uton a szabadság napjának utolsó sugara is kiásassék, minden emberi kebelből!

Mert annyira csakugyan ellehetünk készülve, hogy Tisza Kálmán ilyenforma tjavaslatlall minél hamarabb megfogja lejni az országot, daczára annak hogy a magyar király és annak legmagasabb családja e hazában bár mere is bátran s biztosan járhatnak, kelhetnek. Hanem hát most kezd érvényesíttetni az egy évvel ennek előtte talált ama kis rendelvény tartalma, mely így hangzott »Siesen heuczig!« — Eddig más hatalmasságokkal bé kellett barangoltatni a világ egyéb részeit, míg itthon Európában a dinamittal játszóknak egy kis szabad kezét engedni, hogy legyen, ok az 1815. szent szövetségnek újból való megkötésére! Hiszen ebben járt-kelt Giers orosz hadügyér a mult évben, mi csak lassanként lesz világossá a nemzetek előtt.

Nem szándékunk egy előre többet mondani, mert hát lesz majd arra elég alkalomunk akkor a midőn minket is szépen belevisz a Tisza Kálmán mindenhatósága a nemzetek szabadságát gyilkoló szövetségbe, mert hogy belevisz, annyi már előttünk bizonyos, mivel Tisza Kálmán nem azon bölcsőben ringat, melyből Bécsnek opponálni tudó, hazafiságukban merész férfiak szoktak felemelkedni Magyarországnak féltékeny megóvására. Azért intjük jó eleve a képviselő urakat, hogy ne engedjék meg azt, hogy ezen embertésszabadszellemet irtó szövetségbe bele olvadjon hazánk ott is, mint Ausztria uszály hordozója, mert ekkor elveszténé a nemzet a külföld előtt sokat emlegettetéséddig tisztelt önállósági jogainak hitelét. Ma még van hatalma azt megóvni, mely a külföld előtt legalább látszatát védhetné meg nemzeti függetlenségünk és önállóságunknak.

Legyen éber a nemzet, most még van ideje, mert majd késő lesz a bánkódás — és az esetben itt fog majd érvényre emelkedni Schillernek az a mondása, »a mit a percz nem hozott be azt egy örökkévalóságsempótolhatja ki többé!«

— Az angolok harczi. Waiseley tábornok táviratilag tudatja, hogy az angol csapatok Metammeh elfoglalták. Stewart tábornok súlyosan megsebesült. Wilson gőzhajón Kharumba indult.

— Országgyűlés. A képviselőház tegnap kezdte meg az igazságügyi budget tárgyalását. Nagyobb általános vita kezdődött. Busbach Péter előadó nyitotta meg a vitát. Azután Fluger Károly tartott felszólalást, melyet a többség igen helyeselt. Az ellenzék részéről a szókész egész sora beszélt. Veszter Imre csipős támadást intézett az igazságügyminiszter ellen, Balogh Géza keveselte a gondot, melyben justitiának részese, Olay Lajos a pártkeintetek dédelgetése ellen szólt Pulszky Ágost szintén kifogásolta justiciapolitikánk irányát. Havari Dániel, Ferenczy Miklós és Orbán Balázs voltak az ez után következő szónokok kik közül — különösen az első — figyelmet érdemlő módon fejtegette álláspontját. A ház figyelmé az ülesen általában igen kimerültnek látszott, és Boda Vilmos és Lázár Ádám már csak a folyton üresedő padoknak szónokoltak az általános figyelmetlenségben.

— A berlini értekezlet teljes sikerének kilátásai ismét igen jelentékenyen emelkedtek. A megegyezés újabb akadályai lön elhárítva. Az értekezleten tudvalevőleg több állam közt igen jelentékeny nézeteltérések merültek föl. — A többi közt Franciaország és Portugália nem tudtak jelenlegi birtokai határait nézve megegyezni, s a dolognak annyiban nagyobb fontossága volt, amennyiben Portugál mögött legalább afrikai kérdéseket rendezen Angliának állani. A kiegyezési tárgyalások a berlini értekezletől függetlenül folytak ugyan a két érdekelt fél közt, de a legbensőbb összefüggésben magával a konferenciával, melynek egyik jelentékeny feladata megoldatlan maradt volna, ha Paris és Lisszabon közt megegyezés nem létesül. Kissé nehezen ment a dolog, de végre mégis létre jött a megegyezés. E szerint a Kongo északi torkolata francia, a tengerpart egész a Kongo deli partjáig viszont portugál terület marad.

— Mancini a gyarmatosításról. Mancini külügyminiszter a képviselőház ülesen a gyarmatosítás ügyében tett interpellációra többi között így válaszolt: A kormány kellő mértékű határokat között és bizonyos feltételek mellett követhet gyarmatosítási politikát, sőt követnie kell és akar is követnie oly feltétel alatt, hogy a politikának 1. gazdasági tekintetben a jelenben vagy a jövőben haszonnal járjon, 2. hogy más államok szerzett jogai tisztelgetben tartassanak és minden bonyodalom elkerültesék és 3. hogy a kereskedelmi érdekesség is közreműködje. Kiserietünk pedig erőnkkel arányos határokat között fog mozogni. A miniszter utal arra, hogy ő még abban az időben, midőn Olaszország több államra volt oszolva úgy nyilatkozott, hogy a Vörös-tenger az az út, mely Olaszország jövő felvirágzásához visz. Megczáfolja azt az ellenvetést, mintha Olaszország akciója a Vörös-tengeren se politikai, se közgazdasági haszonnal nem járna. Különösen azt a foltvést utasítja vissza, mintha Olaszország Anglia féltékenységének tenné ki magát. A kormány tisztelgetben fogja tartani a statusquot a Földközi tengeren. De ha valamely más hatalom akarja ott változtatást eszközölni biztonságunk és jogaink csorbításával, akkor Olaszország megvédené jogait és helyreállítaná az egyensúlyt.

— Az egyiptomi ügy. Az angol-francia tárgyalások megegyezésre vezettek a következő pontokban: kibocsátása egy 3 1/2 százalékos, a nagyhatalmak által garantított 9 millió font sterlingre rugó kölcsönnek a lebegő adósság törlesztésére; 5%-os megajóztatása az adóssági czimszelvényeknek, a szuezi csatorna részvényeinek kamatleszállítása; idegenek adózásiának behozatala; nemzetközi egyezmény a hajózás biztosítására a szuezi csatornán. Az angol kabinet beleegyezett továbbá, hogy az adóssági pénztárnál Oroszország és Németország is képviselve legyenek. Az enquetebizottságot az angol kormány főlöleslegesnek tartja,

de késznek nyilatkozik ez eszmére visszatérni, ha két év múlva szükségesnek mutatkoznék az egyiptomi pénzügyek újabb rendezése.

— Büntetettek kiszolgáltatása. Tisza Kálmán miniszterelnök és Pauter Tivadar igazságügyminiszter, írja a B. H., az igazságügyi költésgetés tárgyalásának befejezése után Bécsbe utaznak, nagyon fontos tanácskozásokra. Ezzel a hírrel kapcsolatba lehet talán hozni azt a berlini jelentést, mely szerint a berlini kormány javaslatot tett a magyar-osztrák külügyi hivatalnak, hogy monarchiánk kössön Németországgal ugyanolyan szerződést a büntetettek kicserélésére nézve, amilyen épen most jött létre Németország és Oroszország között. Berlinből azt is jelentik ugyan, hogy külügyi hivatalunk visszatartotta volna ezt a német ajánlatot, vagy azért, mert minálunk elég szigorú intézkedések történnek a fölforgató elemek megzabolázására, vagy talán azért, mert a magyar országgyűlés nem fogadna el olyan szerződést, mint a milyen a szóban forgó németországi egyezmény. — De azért még sem lehetetlen, hogy Tisza Kálmán most is újra megadja magát a bécsi kívánalmak előtt.

— Zagrabból jelentik, hogy a horvát politikai körökben eddigéig azt hitték, hogy a regnikoláris deputációk tanácskozásai rövid idő múlva elkezdődnek. Most azonban egészen határozottan meg lehet állapítani, hogy július hó előtt a tanácskozások meg nem kezdődhetnek. — A Pozor naponkiut bizalmi főiratokat közöl a djakovári egyházmegye papjaitól Strassmayer püspökhöz látézza.

— Nihilista csehek. »Germania« értesülése szerint a reudórság ki akarja utasítani Drezdából az ott tartózkodó összes cseheket, mert a socialdemokratiko-nihilista üzemek gyanujában állnak. A csehek Drezdában a 14.000 főnyi katolikus hitközség többségét képezik, s nagyrészt a szegényebb néposztályhoz tartoznak. A »Germania« egészen hitelesnek állítja ezen feltűnő hírt, s megjegyzi egyszerűsége azt is, hogy eddigéig nem fordult elő eset, hogy cseh ember socializtikus üzemekbe keveredett volna.

— Chinában Velenczéből írják, hogy a bécsi leszámítoló bank sikasztó igazgatójának, a magát kivezett Jaunernek özvegye gyermekével együtt Tonkingba hajózott Velenczéből. Jauneré »Detring« alnév alatt utazott.

A semmi.

A fölforgató, minden létezőt megsemmisítéssel fenyegető törekvések világszerte megdöbbenően terjednek. A socialista, anarchista, nihilista elemek Európa »mivelt« országában napról-napra szaporodnak. Már nem is százkra, de ezerekre megy azoknak a száma, kik mert elégedetlenek a modern, állami és társadalmi szervezettel, hát fenekestől fel akarnak forgatni mindent. Meg vannak győződve, hogy a jelen berendezkedés mellett nem lehet javítani, nem lehet segíteni a millió meg millió éhező nyomorban. Meg akarnak tehát semmisíteni minden létezőt: társadalmi rendet, állami intézményt, törvényeket és mindazokat, akik a dolgok mai rendjének őrői és védői.

És mivel a mai rend őrői s védői is erővel tartják fenn a rendet: hát az anarchista és nihilisták is az erőszakhoz folyamodnak. A nyers erőt, a fizikai erőt, magát a tudomány nyújtotta legirtózatossabb romboló szert: a dinamitot használják fel eszeveszett terveikre és törekvéseikre.

Meg kell adni, hogy a civilizáció, a haladás, a műveltség nem igen dicsékedhetik ezzel az eredményrel. Ime, már a 19-dik évszázad végén a telegraf, telefon, az elektrikus csodák, a vasut, a gőz »nagy« évszázadban oda jutott az emberiség, hogy az emberek irtózatossabb harcot folytatnak egymás ellen, mint évezredekkel ezelőtt. Kain idejében nyíltan agyautótték egymást az emberek; ma, a fenéges civilizáció mellett, dinamittal robbantják fel s gyilkolják halomra egymást a »testvérek!«

A londoni merénylet, mely szombaton levegőbe röpítette a világ legelső parlamenti épületét, nemcsak borzalmas jelenség, nemcsak elítélendő, förtelmes gaztett, de óriási anyagot ad a gondolkodásra.

Ime a világ egyik leghatalmasabb országnak, a világ egyik legmiveltebb és leggazdagabb népének fővárosában, az emberi műveltség egyik legbámulatosabb központján, a legéberebb és legjobban szervezett rendőség szemeláttára légberöptik a nemzet képviselőinek óriási palotáját. És ez történik a leggazdagabb, legmiveltebb és legszabadabb nép kebelében!

Mit jelenthet ez?
Csak kettőt
Vagy azt, hogy műveltség, felvilágosodás, szabadság üres frázisok; hogy mindez nem

képes az embert sem jobbá tenni a civilizálatlan vadnál, és nem képes az embert kielégíteni és boldogítani. Azt jelenti, hogy az egész úgynevezett emberi műveltség, az úgynevezett haladás nem egyéb külső máz nál, de a melynek alatta milliók meg milliók nyomora, vadállati szenvedései és örületes kétségbeesése rejtőzik.

Vagy jelentik a londoni és hasonló merényletek, hogy daczára a ragyogó fénynek a mai civilizáció óriási bajokat rejt magában. Jelentik azt, hogy a fény, a gazdagság, a hatalom, a paloták, a kincsek, miket az emberi műveltség egymásra halmozott, nagyon szép dolgok, de végeredményben nem szültek egyebet, mint hogy az ember embertársától még távolabb esett, mint évezredekkel ezelőtt. Nem szült egyebet, mint egyenlőtlenséget. A politikai és egyéni szabadság megteremtette a formális egyenlőséget, csak azért, hogy a valódi egyenlőségben még távolabb álljon ember és ember.

Igen, az anyagi egyenlőtlenség teremtette meg és táplálja az anarchista, nihilista s minden más hasonló kétségbeesett törekvéseket. A nyomor, az éhség, a nélkülözés, az anyagi javak óriásilag aránytalan felosztása: ez kiforrása eme törekvéseknek, eme tanoknak és pártoknak; s azok annál inkább fognak terjedni és pusztítani, minél nagyobb lesz a nyomor. S a nyomor, éhség, vagyontalanság annál több embert fog ama fölforgató pártok karjába vezetni, minél nagyobb lesz az egyenlőtlenség az emberek között anyagilag. Ezt ez egyenlőtlenséget pedig annál inkább fogják érezni a milliók, minél inkább halad a műveltség, mert annál inkább fogják érezni a távolságot, mert annál több és nagyobb lesz az igényök a jóléthez, a világ kincseihez, a vagyonhoz.

Tehát meg kell akasztani a műveltség terjedését, a felvilágosodást, a civilizációt? — Nem!

Hanem meg kell valósítani vagy legalább arra törekedni, hogy emberi lehetőség szerint alaki egyenlőség mellett az anyagi egyenlőség is valósuljon.

Akkor aztán, a minő mértékben fog az emberiség e cél felé törekedni: abban a mértékben fognak a bajok is megszűnni. S abban a mértékben remélhetjük azoknak az irtózatoss tanoknak és pártoknak a megsemmisülését.

Másként bizonyonyára nem! S másként, bármily eszközt is alkalmaznak a hatalmasok: el lehetnek készelve, hogy egykoron a nihil, a semmi: az a népek milliója, az a nyomor, az éhség és a szenvedés miriádja!

KARCZOLATOK.

(A sebész.)

Sokszor halljuk azt a vádat, hogy az ellenzék lapjai és szókai kissé (hogy is mondjuk) élesen és érdesen látnak hozzá a kormány és pártja visszaéléseinek ostorozásához.

Furcsa ám ez is! Lehetetlen, hogy ne feleljünk erre a vádra egy történetkének elmondásával. Egy-két év előtt történt — érdemes abból a tanulságot levonni.

Történt ugyanis, hogy egy felvidéki atyafi kellett a budapesti kliuikára felvitetni. K. S. E. vette a kezei alá s nagy ügyességgel vágta ki a beteg szeméhejján és orrán rágódó »rak-f-nét.«

— Nos, hogy érzi magát a műtét után? Kérdeztük rövid idő múlva a beteget.

— Jobban uram! látok is, szagok is azóta, csak az bánt, hogy a doktor górom baskodott velem a műtét a i a t t

Gorombáskodott! Ez már baj! gondoltuk magunkban és úgy szórmentében kérdést is intéztünk ez iránt a jeles műtőhöz.

— Úram, felel az, hiszen ha én megszánom a betegem akkor, remeg a kezem és ennek p. o. a szemébe vágok, mikor a szeméhejját operálok! Azért bának a beteimmel ridegen, hogy megerősítem a szívemet: kegyetlenül vágok — »de gyogyitok!«

Ez a mondás jut mindig az eszünkbe, mikor kissé mélyebben vágunk késünkkel a beteg társadalom elevebé.

Szolgáljon ez feleletül a nehezeltőknek, mert limonávéval gyógyítani korrupciót — nem lehet!

g. b.

Debreczen város biz. közgyűlése.

— Jan. 29-én. —

A kevés számú biz. tag által látogatott közgyűlést 9 óra után nyitotta meg gr. G. e. n. i. e. l. József főispán, a megjelentek üdvözlésével.

A közgyűlés első tárgya az 1884-ik évi nov. és decz. hónapokról szóló polgármesteri jelentés volt, melyet más helyen egész terjedelmében közlünk.

A jelentés tudomásul vétetett. Ezután az interpellációk özöne következett.

Magyar Gábor interpellálja a polgármestert, hogy van-e tudomása arról a káro-odásról, mely a várost éri azáltal, hogy a huszofgyasztási adó kezelésénél az egy éven felüli, sőt nagyobb borjuert is a kisebb összeg (84 kr) fizetetik, holott törvény szerint ezekre a nagyobb összegű (5 frt 4 krt) kellene kivetni. — Kérde továbbá a polgármestert, szándékozik-e más városok mintájára régi ígéretei szerint a 3-4 hónapon felüli borjuk levágása ellen rendszabályt hozni?

Kövesdi János szintén interpellál a csendőrség ügyében. Kérde, miért nincs Debreczen városának csendőrsége. Történetében az ügyben „valami nagy lépés, vagy valami kis lépés.”

Simonffy Imre polgármester megjegyzi, hogy a törvény értelmében nem lehet az állatkorát pontosan megállapítani, mert a tejfoggyakran meg két éves borjuknál is meg van, holott törvény szerint az ilyen még egy éven alulinak vesendő. A mi a 3 hónapos borjuknál idősebb állat levágását illeti, e felett már egy ízben döntött a közgyűlés a gazd. bír. javaslat alapján, s a tilalmat nem tartotta szükségesnek.

Kövesdi János válaszul, megjegyzi, hogy a csendőrség felállítás ügyében már történetek lépeket, amennyiben már a csendőrséggel számítás is tett. A számítás szerint 4 ezer frrtal kerül többé a csendőrség, mint a pandurság. Különbben a márcz. közgyűlésen jelentést tesz a további történetekről.

Szentesi István nem helyesli, hogy fogadják a borjuert. Nem érte — ugymond — a miniszter a borjuert fogadját. Jobb lenne kiló számmal venni az illetéket.

A közgyűlés mindket interpellációra tudomásul veszi a polgármester választát. Miniszteri rendelet a 10 szelvényről szintén tudomásul vétetett.

Nagyobb vitát idézett elő egy másik miniszteri rendelet, mely a gyámpénztárban a nem heverő pénz földhitelintézeti záloglevelekben kívánja gyümölcsösztetni.

A tanács ez ellenében azt javasolja, hogy a könnyebb hozzáférhetőség czéljából a helybeli négy penzintézetben helyeztessék el a felesleges özség.

Dr. Szikszai Szabó József elvárta volna, hogy a tanács indokolja a javaslat és a miniszteri rendelet közti különbséget, hogy kitünt volna, melyik előnyösebb.

Béke Mihály felvilágosításul megjegyzi, hogy három debr. penzintézet ad 4 és fél perzentet, egy pedig 4 et. A földhitelintézeti záloglevelek jövedelmének 6%-ot is.

Névszerinti szárazas által a tanács indítvány, hogy 1885-től három évre a gyámpénztárban levő özség fele a takarékpénztárba, másik fele pedig három egyenlő részben a másik három bankban helyeztessék el: 57 szóval 19 évenében elfogadtattott.

Az árvaszéki s tisztügyészeti rövid jelentések (városi perek száma jelenleg 25) tudomásul vétettek.

»DEBRECZEN« TARCZAJA.

Egy nagy theologus és a virágok.

— Dicsőfi Józseftől. —

Marburg, jan. 21.

A theologus hát, ha a virágokról dicsőítet zeng, mit sem tesz, mi hivatásán kívül esnek. Ki pedig a theologusok közül az özszevetséggel foglalkozik, annak Palaestinaon othon kell lennie, mert Palaestina a virágok hazája, T á b o r e s K a r m e l a legvirágosabb helyek közé tartozik, a palaestini tavaszok tündérpompás lakodalmi ünnepei a virágvilág. Ha az ag meghallgatja a földet es neki az epedve kert korai esőt megóvja, a Jerusalemben sziklakat buján es abrándosan fonyát az iszalag, a sok virágú órcze; magok a síkságok is a sziklatömegek hosszával, virágoktól hemzsegek; a rónák es dombok elragadó, szingazdag virágöltönyben pompáznak, mintha minden szín es színárnyalat a szépség diáért versenye kelne, p. o. a skarlátpiros kóköröscin pirossága a bi. bor nöszírom pirosságával es ez a cizinóber-szintű heries pirosságával es ha a his pimpi-nella magában nem is imponálhat pirosas virágaival, de mert nagy mennyiségben fordul elő, a judai mezőségek egyik főjellemvonását alkotja, sőt még a mi szegény aranyvirágoskánk sem hiányozhatik fehér-sugaras sárga tányerjával es szinconcertból. De elevenségben minden piros felülmúlak a gránát es olean-der virágai, mely többinak buján bokra a Jordán es Genezareth vizükrében enyeg. De nemcsak ily virágoké legnek a bibliai theologus előtt, virág tanulmányok is elkerülhetlenek ránézve. Van egy könyv a bibliaiban melybe a költő esmeretkőre virágvilágának legszebbjeit es legkiválóbbait bjaít bokrétába kötötte es es költő egy a természet es műve-

szet iránti érzeke miatt hirhedt király, kinek öröme telt a nagyszerű erdő es kerti ültvényekben es ezébra szárazon vizen, drága külföldi növényeket hozatott. Ertem az É n e k e k - e n e k e t, melyben Salamon a galileai Sulamith iránti ifju szerelmet ünnepli, ki őt egyesgyedül volt képes egészen elragadni gyermek legke által, mely gyöngye, mintegy virágoktól testében honolt. E n ő m a g a is hasonlítja magát virághoz, de nem a királyi kertek, hanem a mező virághoz. „En Saron narcisa vagyok, — mondja, — es a völgy liloma,“ vagy mint Luther fordítá: „En Saron virága es völgyi rózsza vagyok.“ Semmiesetre sem szabad itt a virágok király-néjára, a rózsára, azaz a százelelvé rózsára gondolnunk, mert ez Salamon koránál sokkal később plántáltatott a Közép-Ázsiából Palaestina, hol Salamon idejében csak c s i p k e r ó z s a, — a maga fehér es sáppadt piros rózsával, volt található. Midőn itt Lutherre gondolok, eszembe jut, hogy ezen virág előadásomnál előre reá kellett volna hivatkoznom. Szerencsés veletlen hogy a szobor, melyet Lipse neki állított, épen a virágpiacz közepete áll. Ő 1527 óta csaknem mint mesterséget üzte a kertészetet; gyakran mondta, hogyha jó lelkiismerettel ott hagyhatná a theologusi munkakört, kertész többnyire sárgák voltak.

Virágágyaira es fáira büszke volt. „Jer csak, — írja már 1526-ban altenburgi pártfogójának es barátjának S p a l a t i n n a k, hadd mutassam meg neked mindent, lilom es rózsza-koszorúval tisztelt meg.“ A virágok iránti szeretete kitűnt Luthernek itt Lipse-ben, E c k - k e l tartott disputációjá alkalmával is, 1519 nyarán. Dávid az óriás Góliáth elé pásztortársolyában paritya követ ment. S Luther mit csinált, midőn megpillantá hosszú széles es mennydörgő szavú ellenfelet? Virágcsokrot szagolt. . . . Vajjon szivott-e belőle valósággal erőt? Később így szolt egyszer: „mert az óriási Sátán“ dühöng, én őt kinevettem s a kertek-re nézek, hogy a Teremtő áldását s azt, mi az ő dicsőségére szolgát élvezzem.“ Igen, Isten nincs távol tőlünk, közel van hozzánk munkáiban s a ki nem önmagát, hanem mindenek előtt őt keresi az ő munkájában az izlelni s tapasztalni fogja, mily jó ő! Ő jelenik meg a viharban, a mennydörgésben es tüzben de ilyes tapasztalhatta a Hórebén, hogy Isten lénye magát meg észrevehetőben jelenti ki a szelid fuvalomban (I. kir. 19, 11—13) — ily fuvalom a virágillat, melyről L a m a r t i n így szolt dicsőítve, midőn Ischiát köszönti. Edes, ha tengerparton szivhatod. S ha éri homlokod virágillehet, Mit a szelő narancsigtől lenget. . . „Könnyű felhőn utazik az ur“ mondja Esaiás (19, 1) ily könnyű aetheri felhő a virágillat. Egy arab költő kedvese lehelletét szegfü ágy felett lengő reggeli szellőhöz hasonlítja; mi megfordítjuk e képet es azt mondjuk, hogy a szegfü-ágy felett lengő reggeli szelőlő olyan, mint a világteremtő szeretet lehellete. . . A virágok meggyőzőeséből es a virágillatból isteni erő származik, mely megörvendeztető, vizsgálató es megnyugtató érzelmeket es gondolatokat szül.

Isteni erő? Igen, isteni erő, mert az emberi lelekbe plántált törvény az, hogy a hatáskörökra következtessen s hogy ezen okban egy magasbb működését ösmerje fel, míg végre eljutván a minden okok okához, a végtelen búvkörébe ér. A francia költő es elbeszélő, S a i n t i n e a maga P i c c i o l a j á b a n előadja C h a r n e y gróf történetét, ki a consul-uralmi Franciaország korában, mint egy össeküzdő a hatalomban folyton növekvő Bonaparte ellen, Fenestrelle sziklavárba záratott. Isteni elhagyatottságában egy növény lett, — a leírás szerint a p i n t y ő, — megfigyelésének es gondozásának első tárgya, mely a börtön udvarán két palló között tengettött melyet ő nyájasan nevezett el P i c c i o l a j á n a k, azaz, az ő s z e r e t e t t p i c z i k é j é n e k. Midőn a porkoláb a beteges fekvő foglyot azzal a hirrel lepte meg, hogy a kis virág virul, felugrott s midőn kedvezést szines es illatos virágkoronájával maga előtt látta, úgy érezte, mintha új élet szállott volna testébe, sőt lelkebe is. „Mit er a virágoknak pompás jó illatek? — mondá magában; vajjon élvezik-e ők azt? Nem. Talán hát az állatok kedveért illatoznak azok? Nem, mert hisz még senki sem látta a juhót avagy a kutját, hogy a rózsza előtt megállna s annak illatát szivta volna. Tehát az emberé a virágillat. S miért? Bizonyára azért, hogy szeresse azt.“ De lassanként tovább hatolt s végre azon következtetésre jutott, hogy azért, hogy az ember a v i r á g o k b a n I s t e n t s z e r e s s e. Az érzés nélküli férfit, ki hideg észével eddig más Isten nem ösmert, mint a vakéslyt, e v i r á g t e r i t é g a z i g a z I s t e n h e z, k i n e k lényege a szeretet; s az élet ránézve ettől-fogva új bált nyert s még eddig előtte ösmeretlen sánt jelleget. Egy fogolytársa leánya, — ki az ő, a császárhoz intézett folyamodványát, melyben azért eszedezett, hogy az ő ked-

ves virágot fenyegető... hesse, utkosan Alxandriá saphine közbujarását... felesége es Sainth... gróf eltemetve pihen... vegy nő keblen egy po... egy szüntelen, t... befoglalva... Ily hatása volt... jadt virágok, de a les... egyszerű virágokréta... teljesíthet is valamit... lában nem szeretem... lányka, egy novellában... ágyon.“ Am hadd álljon... káso, de izlesteleu udv... melyek szorosan felny... rendezett ő széles pa... rágtókból állnak; bizony... ingben! Az ilyeknekél... hogy cifrák legyenek, s... tan holnap már odava... tövéből szárazsól letört... dig el, őss lomb es vir... nyadtak, ösge nem fod... ei nem repült. Nemelye... min es szegfü meg elha... A szép virágok... Közt, szegfü! leg... Hervadtan is illat... A biblia nyelve e... l e l k é n e k n e z v i; n... lelk volna, hanem mert... virág telkenek. A virág... h e l l e t e e s bizonyos... egyszersmind, mint Hafis... szerlem-ének mondja... Nezd, nézd eme róz... Rejtélyes illatnyelv... „Vigasztaljátok, vig... penet“ zeng Isten felhiv... Esaiás könyvében, (40,1).

és czukrárdákban levő edények s az ez irányban tapasztalt szabálytalanságok megszüntetése iránt az intézkedések megtétek.

II. Rendészet.

A rendőség által letartóztatott: emberölésért 2 verekedésért 3 sikkasztás 1 lopás 9 kihágás 60 Összesen 75

Ezek közül átadatott kir. jbiróságnak 15, megbüntettetett 60. Eltolonczoltatott 56, keresztül tol. 36, összesen 92 csavagó.

III. Iparügy.

A főkapitányság, mint e. f. iparhatóság által különféle iparnekem önnálló gyakorolhatása vegett 21 egyén látatott el igazolvánnyal, kikből sz uj ipartörvény értelmében 8 frtjával 105, 8 idegen illetőségűt pedig városi díj czimen 10 frtjával 80 frt, összesen 185 forint vetetett be az ipariskolázatási alap javára.

IV. Honvédelmi ügy.

A m. kir. 42 es 46. hönv. zászlóalj, valamint a 2 ik hönvéd huszárezred megvizsgálására Ghyecz altábornagy nov. 21—22 éig városunkban időzött.

A városunkban béke idején elhelyezendő cs. es kir. lovassági 3. század, gyalogsági 3 zászlóalj befogadására szükséges laktanyák es ezredkőrház kiépítése tárgyában a vegyes biz. tárgyalás megtartott.

A meglévő laktanyáknak az érettők fizetendő bérszég megállagithatása vegett, osztályozása iránt elrendelt tárgyalások szintén megtartattak.

Az 1885 évre szóló ujonczozási lajstrom a sorshuzashoz előkészítetett a sorhuzásra határidőül 1885. jan. 15-re tűzött ki.

A tiszt lakások, irodák es istállókért újabban megállapítandó bérek meghatározási alapjául szolgáló előmunkálatok elkészítettek. — Katonai létszám: nov. hó

Közös 1303 ember 517 ló
Hönvédség 455 " 59 "
Összesen 1758 " 576 "

Deczemberben:
közös 1280 em. 515 "
Hönvéd 247 " 92 "
Össze-en 1526 " 607 "

Pótszemle megjelent 190.

V. Adóügy

Orsz. adó fejében befizetett mult évekről
3030 frt 91 kr
1884 ről 66006 " 90 "
Kés. kamat 891 " 78 "
Összesen 69.929 " 59 "

További:
Hadmentességi 1656 frt 91 kr.
Helybeli ill-ték 745 " 52 "
Idegen adó 279 " 18 "
" illeték 63 " 63 "
Közmu.ka 6494 " 30 "
Járda adó 685 " 38 "
Fegyver 82 " "

K. zépitkezés.

A polg. körháznak levő jégverem teteje kijavittatott.
A tűzoltó egylet nyitott tetejű hordó szinje átalakittatott.
Több utcai kut, csatorna es hid helyrehozatala eszközöltetett.
Burgondia utcának n.-csapó utca felőli vége cyclopos kőburkolattal látatott el.
Alapozatos utak, több helyen kavicsoltat-ak es hengerezve lettek.
Az epreskerti faraktárhoz vezető utnak

Polgármesteri jelentés.

(Debreczen sz. kir. v.-nak, jan. 29. közgyűléséről.)

Az 1884. nov. es decz. hónapokról szóló jelentésemet a következőkben terjesztem elő:

I. Középszeügy.

Az egészségi állapot novemberben erősebben volt megtámadva, mint az előző hóban, amennyiben ugy megbetegedések, mint halálesetek nagyobb számmal fordultak elő. Leggyakrabban fellepő betegségek voltak a légzőszervek hurutos es lobos bántalmai s a eszemök belhurutja. Szörvénysan rocsuló toroklob es vörheny esetek még mindig mutakoztak, de szelidebb alakban; vörhenyben két haláleset történt.

Deczemberben az egészségi állapot igen kedvező volt; betegségek es halálesetek igen csekély számmal fordultak elő, mit főleg az enyhe időjárásnak lehet tulajdonítani. Leginkább előforduló betegségek voltak a légző es emésztő szervek hurutos bántalmai.

A közkórház betegforgalma következő volt:

Ajtított nov. hóra	86 beteg
felvétetett 10 alatt	197 "
Elbocsáttatott	184 "
Meghalt	3 "
ápolás alatt	99 "

Született: 316 gyermek.
Meghalt 218 egyén.
Házasságra lépett 94 pár.
Orvosrendőrlég megvizsgáltattak a használatban levő ivóvíz kutak, a titkos öszzeteltű szerek es gyógyszeranyagokat áruól kereskedések, a gyógyszerárak, szikvizgyárak, ecetgyárak, az élelmi szerek, a közüntézetek árnyékszekei s a káveházakban, vendéglőkben

Vágatott

Tölgy hasábjá	4500 m.
Nyár "	800 m.
I. botfa "	850 m.
II. "	1260 m.
Épületfa 3. m.	340 m.
" 4. m.	242 m.
Hosszu "	173 m.

Az üzemterv készítés megszaktítás nélküli folyt

A nagyerdő Apafája nemcsak feimérve, de megis becslélve vannak. Az erdőkezelési előmunkálatok első része be van fejezve.

Végül tisztelettel jelentem meg a következőket.

A városi nyomda személyzete Fries József nyomdai ügyvezető 25 éves működésének emlékére nov. 9-én ünnepélyt rendezett, mely a városház nagytermében nagy közönség előtt tartatott meg.

A debr. nánási vasutvonali kiépítése felett a kapitány kiküldöttéi által a felülvizsgálás megtartott.

Hegedüs István városnyomdai ügyvezető segéd es Fried Károly bizottsági tag elhunyt.

Decz. 6-án a szatmári dalárda városunkba érkezett s vasárnap este a helybeli dal es zene-egylet közreműködése mellett a vörös kereszt egylet es a felolvasó-kör javára hangversenyt rendezett. A dalegylet tagjai a város lakosainál szives vendéglátásban részesültek.

Helyi hírek.

* Egyházi gyűlés. A helybeli ág. hitv. evang. egyház 1885-ik évi február 11-ső napján d. e. 11 órakor saját imaház helyiségeben presbyteryális gyűlést tart.

* Egy hősrel kevesebb. Ma délután fel 4 órakor temettek el K ö b o r B o l d i z s a r t. A megöhdögült, mint fiatal diák beállott a Sándor huszár ezredbe, hol csakhamar ösmerter lett. Haza jöve a narminczad hivatalnál nyert alkalmazást. Midőn a szabadság harcz kitört a hazájáért hön lángoló ifja a legelső közt volt, kik életüket es verüket áldozni vitték a szabadság oltárára. Mint hönvéd az ütközetekben tanusított bátorsága erelye által, csakhamar a huszár százados rangot nyerte meg. A szerencsétlen ámenetelő harcz után a helybeli „István“ gőzmalom raktárnoka lett, hol is 27 éig kifogástalan becsületességel működött. Ő mint ember, mint hazaí egyaránt érdemele a tiszteletet. Beke poraira!

* A heti vásárra kedden amnyi sok ló es szarvasmarha hajtattott be, amennyi az országos vásáron sem volt. Az ár, ugy látszik emelkedőben van.

* Hangverseny. A farsang miatt a harmadik Sinfoniai hangverseny február 22-én tartatik meg. A műsor, mint értesülünk igen érdekes, változatos leend.

* Őz a Halápon. A Halápon tegnap három szép őzet láttam 10 lépésnyi távolsgában. Felkértem a t. vadász-társaság tagjait, hogy figyelmeztessenek mindenkit, hogy a törvények értelmében büntetést von maga után azoknak elpusztítása vagy meglövése. Egy vadász-társulat ita g.

* Párhaj. D. napon, mint nekünk tolypárhaj volt. sem sérült meg.

* Új czeg reg vendéglő, a Pappos vendéglős vette jobb könyha mellé is kapható. Az „G u s z t i b á c s“ ságok által látogat deglőt a törzsvezőség közönség pártfogás * Mergésés. Károly házánál biztésztaba gyurt paudvarba es piuce Sántóty Janos ratti Hőgy az illető ez vizsgálat fogja kide * Találtatott. 1874 jegyű kulacs, mellet átveheti a I. kerületi alkaptá * A községek vásártéren csak a foglalt, melynek egészségi bizonylat szallitató. * Allatvizsgála letnek, mi-zeriat a tes es szarvasmar megvizsgáltassék na Hegyes, Elep, es K jóság már megviz egészségesnek talált * Lefoglat bor a bort, mivel az volt, mezei rendőrk zsidó-korcsmares erő tettenit.

Fiu csizmák nagy választékban!

NEMES GÁBOR
 férfi-, női- és gyermek-lábbeli raktára
 (főpiacz, a városházával szemben.)
 Ajánlja a helybeli és vidéki t. közönségnek
 a legnagyobb választékban felszerelt raktárát
 pontos kiszolgálás és mérsékelt árak mellett.
 Mérték utáni megrendelések a legkínőbb
 anyagból és szolid kivétel mellett teljesíthetnek.
 Célom: üzle-
 tem jó híret
 folytonosan fentartani.

Riffner's
CONFIFEREN-SPRIT

(SZESZ.)
 Nem hiányozhatik egy beteg, vagy gyermek-
 szobából sem. Pompás fertőtlenítő szer, mely-
 nek kitűnő, hamisítatlan erős-illata van. —
 Bittner confiferen szesze ajánlható gyermek
 betegségeknél, gyermekági betegségekkel s
 egyáltalán mindenféle járványnál. A Bittner-
 féle confiferen-szesz tudvaleg az örökzöld
 fenyőnek balsamos etherikus-olaj anyagát
 tartalmazza sűrített alakjában, s ezért e szesz
 használata tüdő- és torokhajtásban szenvedők-
 nek az o vosoktól kivétel nélkül ajánlatik.
 A Bittner-féle confiferen-szesz egyedül csak

Jul. Bittner gyszerésznél Reichenauban, Alsó-Ausztria,
 s az alantírt raktárban kapható. — Egy palack ára 80 kr., 6 palack
 4 frt., és egy patentírozott fecskendő gépezet 1 forint 80 krajczár.
 Raktár Debreczenben: Dr. Rotschnek V. Emil és Göllt
 Nándor uraknál.
 A valódi csak az, mely védjegygel van ellátva. — A pa-
 tentírozott fecskendő készü tésre a
 cég neve: BITTNER, Reichenau N.-Oo.

Herlandi
KÖTŐ és SPULNI
 CZÉRNA.
 Kötő czérna gyári-jegy. Spulni czérna gyári-jegy.
 A bécsi és párisi világiállításnál a legnagyobb díjakkal kitüntetve.
 Általánosan kedvelt kitűnő minőségénél fogva és kapható az osztrák-magyar
 birodalom minden kis és nagy kereskedésében.

!! KAVÉ !!

Harling Lajos és Comp. Hamburg (8.)
 Rendkívüli olcsó áron portómente-
 sen utánvét mellett szállít a legkínőbb
 fajtákból. (Ily szolid szállítás mellett
 ezen kávékat olcsóbban senki el nem
 árusíthatja.)

5 kiló afrikai Mocca I. oszt	frt 3.—
5 " kávé nyugotindiai szép	" 3.60
5 " Cuba, gyönyörű	" 4.40
5 " Ceylon, első rendű	" 4.80
5 " arany Menadó kitűnő	" 5.20
5 " Cuba gyöngy	" 5.20
5 " Ceylon	" 6.—
5 " arab Mocca, tüzes	" 6.—

KAVÉ,
 a legjobb s legizletesebb
 minőségben küldi a legutányosabb áron
 a legjobbat
Karl Fr. Burghardt HAMBURG.
 Rió, kitűnő izü 5 kiló 3.45
 Santos finom, erős 3.75
 Kuba, kék zöldes 4.40
 Jáva, sárga, nagyszemű 4.70.
 Ceylon, Plantation erős, szép 4.90.
 Ceyloni gyöngy, kitűnő ajánl. 5.30.
 Menadó, legfinomabb sgyenge 5.40.
 Mocca, valódi arabiai felette
 kitűnő 6.30.
 Fentnevezett árak csakis öt kiló
 súly megrendelésénél érvényesek.
 Árjegyzékek, árukimutatások, bér-
 mentve küldetnek.

Dr. Deák
 budapesti fogorvos
 (ezalótt Berlinben lovag Dr. Guérard utvari
 fogorvos és udvari tanácsos segédorvosa)
 Debreczenbe tévén át működését
 tisztelttel jelenti, hogy
 mindennemű fog- és száj-
 betegséget gyökeresen kezel,
 odvas fogakatalégitűnőbb anyagokkal töm
 (plombíroz.)
 ugi, hogy azok hosszú évekig át használhatóká
 maradnak.
 Készít egyes mltfogakat és egész
 fogsorokat a legújabb amerikai
 legnyomtat szerkezet szerint,
 cs. ktr. kizárólagos szabadalmazott
RUGALMAS SZÁJPADLÁSSAL
 melyek nem csak a beesett arczokat kitélik,
 de Johangzátu beeszedre és rágasra is tökéle
 tesszen alkalmasak.
 A fogró, vagy bármily lerakodomány által
 ékeltlené vált fogakat kitisztítja.
 A használatának lett fogakat és gyöke-
 reket elárvóitja.
 Rendel. d. e. 9-12-ig és d. u. 2-4 óráig Hajdu-
 ház a „BIRKA” szállóddal szemben, I. so emelet.
 Bejárát nagycsapó-utca 1.-s0 kapu.

GÉPKOVÁCS
 keresetlik.
 A kir. gazdasági taninté-
 zetnél a gépkovács helye ap-
 ril hó 1-től betöltendő. Ki-
 vántatik, hogy a pályázó jól
 értsen a gazdasági gépek ja-
 vitásához és tudjon lovat va-
 salni. Bővebb felvilágosítást
 ad levelben is
 az igazgatóság.

Dr. Szikszai Szabó József
 orvos, sebész, tudor, szülész, mltő,
 m kir. honv. főorvos. — lakását állan-
 dóan Czegled utca 2567-ik számú sajtó
 házához — előbb Némethi ház tévén
 át; rendl betegnek naponta délieltől
 8-9-ig, délután 2-3 óráig; szegények-
 nek mindenkor díj nélkül.

KITÜNTETÉS SZEGED érdeméremmel 1876.

KITÜNTETÉS SZÉKES-FEHÉRVÁR szűstérem 1879.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE
 KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA
 DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KÁROLY ház.

Ajánlja magát mindenféle
KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK
 gyors és pontos elkészítésére; elvállal:
 tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat;
 diszműveket arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató
ROVATOZOTT IVEKET;
 diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.
 Szóval a nyomdászat köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legutányosabb árban eszközöltetnek.
 A papir gyári árban számíttatik.
HIRDETESEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő **DEBRECZEN** cz. hir-
 lapban a legolcsóbban számítva közzé teszek.

KUTASI IMRE,
 könyv- és könyomda-tulajdonos.
DEBRECZENBEN, FŐPIACZ, SZ. NAGY KÁROLY ház.

KITÜNTETÉS LONDON
 DISZOKLEV ÉL 1871-ben.

Előfizetési
 Helyben és pótló
 Egy évre
 Fél évre
 Negyed évre
 Egyik száma
 A lap szellemi részén
 dan közlemény fogla
 nák föltétlen. A szer
 bérmentes küll
 Előfizetési
 TELEGI K. LAJ
 USA THY KÁRO
 kereskedésben és a
 talban KUTASI IM
 nyomdájában a pó
 utján.

Az o
 (Lev
 Régen ért
 helyzetet, mint
 az országra és
 Nem is beszélün
 mesteri-kérdés s
 sem gondoltuk v
 Mikor Ugron
 terpellációját,
 nem foglalkozó
 ott ált és ügye
 Géza főudvarm
 mindenki és az
 gelb-felelet (H
 nyes elégtételre
 ötlet, hogy egy
 menyek meg p
 lesz az egész T
 a rokonok is.
 főrendiházi refor
 De hát leg
 nyilvánvalóvá, k
 határozottan me
 jelent, hogy a
 valami régi köp
 mutasson és ho
 nem hosszabbít
 nél hitelesebb ne
 jelenti és kifejez
 mely a Tiszapár
 sán oly szemmel
 meglátászik.
 Borzasztó
 épen a vallási vi
 oly sulyal hullot
 kasztotta, de a k
 dése a gyakori
 terdre roskasztott
 Mert aligha
 gon, a kinek lelke
 még élénkebben,
 1885-iki Tisza Ka
 ben óriássá emelt
 tos küzdelem, a m
 mia (prot. autonóm
 És imé 24 esztend
 nemzeti hős, miko
 egyházi autonóm
 Ótöl-hatol és látm
 kire bérencz írói
 ultramontanizmus
 mait, a par exce
 Apponyi Albert b
 gát az autonómia
 párttal szavaz! In
 zetek habár is vá
 ben a protestáns
 tekintette e nemz
 nélkül s ma a kat
 ben ugyancsak val
 jük a valódi reak
 tika gátját és aka
 De hát ügyese
 ki ezt a helyzetet
 alkalmazta Tisza
 alakjára ezt a gör
 ségi párt érde
 agrárius, részben
 határozottan me
 ménybeli, pu
 szerintiesz
 mint most már e
 volt az Ugron
 e jeles tagja, kit
 az országgyűlés els
 tek, épen alkalma
 ügy burjainak meg
 s a mellett tagja e
 nak, az erdélyi kat
 kötelességet, mert
 utra állította; nyil
 mia mellett, végké
 haragvó klérust; n
 sőbbrendű kath. pa
 ligens kath. hivel
 amolyan se hideg
 für alles"-féle vála